

Beskæftigelsesminister Troels Lund Poulsen
Ved Stranden 8
1061 København K

Dato: 17. maj 2018

Åbent brev vedr. opholdskrav for ret til dagpenge

Regeringen og Dansk Folkeparti har aftalt, at medlemmer af en a-kasse fra årsskiftet 2018/2019 skal opfylde et opholdskrav for at få ret til dagpenge ved ledighed. Med det nye opholdskrav skal et medlem have opholdt sig i riget eller i et EU/EØS-land i sammenlagt 7 år inden for de seneste 8 år for at få ret til dagpenge. Kravet indfases gradvist – og er på 5 år inden for 8 år i 2019, 6 år inden for 8 år i 2020 og fuldt indfaset i 2021.

Opholdskravet skal værne om eventuel utilsigtet brug af dagpengesystemet fra borgere fra såkaldte tredjelande.

Dagpengesystemet er imidlertid ikke – som mange andre systemer – indrettet sådan, at man kan ”komme ind fra udlandet” og bruge systemet. Tværtimod.

Der er faktisk lagt en lang række værn ind i dagpengesystemet, som skal sikre, at man kun har ret til at bruge systemet, hvis man opfylder forskellige krav, fx om minimum 1 års medlemskab af en a-kasse og om indkomst/løntimer svarende til fuldtidsarbejde i minimum 1 år. Disse krav kan man kun opfylde gennem lovligt ophold og tilladelse til at arbejde i Danmark. Dvs. man kan ikke uden videre opfylde kravene, hvis man er tredjelandsborger og kommer til Danmark.

Der er heller ikke en ubegrænset ret til dagpenge, når først man har opfyldt kravene. Nej. Dagpengeretten begrænser sig – modsat rettighederne i mange andre systemer – til 2 år, om end der er mulighed for forlængelse i op til 1 år, hvis man har haft arbejde i tilstrækkeligt omfang.

Endelig skal man opholde sig i Danmark for at få dagpenge – man kan ikke tage dagpengene med sig ud af landet til et tredjeland.

Der er derfor flere forskelle end ligheder mellem dagpengesystemet og de systemer, hvor man tidligere har set behov for at introducere et opholdskrav.

Det er formentlig også derfor, at det ikke er borgere fra de såkaldte tredjelande, der er flest af i dagpengesystemet.

Vi er dybt bekymrede for, at opholdskravet rammer utilsigtet, og at langt flere danskere end tredjelandsborgere vil blive ramt af det nye opholdskrav – ikke bare direkte men også indirekte.

Mange danskere tager hvert år til lande uden for riget, EU eller EØS – eller vender tilbage efter ophold her. Og mange har allerede haft ophold i udlandet. De vil blive ramt af kravet – også selv om deres udlandsophold ligger flere år tilbage i tid.

Og det er ikke kun deres dagpengeret, de vil kunne blive ramt på. Det er også deres ret til fx barseldagpenge, sygedagpenge, feriedagpenge eller i yderste konsekvens efterløn.

Det er ikke kun det enkelte medlem, der kan blive ramt af det nye opholdskrav – men potentielt hele familien, dvs. også medlemmets samlever eller ægtefælle og børn.

Ét er, at man selv træffer et valg om at opholde sig uden for Danmark, EU eller EØS. Men noget andet er, at dem, som man tager med sig ud af landet, ikke mindst ens børn, også bliver ramt. Det kan de blive, hvis de vender tilbage til Danmark. For dagpenge kan de ikke få de næste 7 år. Børnene må hermed leve med konsekvenserne af andres valg mange år frem.

Det er ikke rimeligt. Det er ikke ordentligt over for helt almindelige danskere og deres familier. Og det er vel egentlig heller ikke det, regeringen og Dansk Folkeparti – eller nogen andre – har haft en intention om med opholdskravet.

Vi er alle optagede af at værne om vores dagpengesystem – og af at sikre, at der ikke sker utilsigtet brug af systemet, fx af tredjelandsborgere. Men det er der heller ikke noget, der tyder på sker ift. dagpengesystemet.

Der er samtidig bred enighed om vigtigheden af, at så mange som muligt melder sig ind i en a-kasse – og ønsker at forsikre sig. Det har man senest statueret i forbindelse med dagpengereformaftalen. Et opholdskrav i dagpengesystemet vil være kontraproduktivt i forhold til det. Kravet vil skabe utryghed for de mange – også for dem der ikke selv bliver ramt. Det vil få medlemmer, hvoraf en del reelt ikke har udsigt til nogensinde at "trække på systemet", men har valgt at forsikre sig alligevel, til at genoverveje deres medlemskab. Og det vil få de medlemmer, der bliver ramt, til at melde sig ud. For hvorfor overhovedet være medlem af en a-kasse?

Det taber vi alle på – og vi taber meget mere, end vi vinder gennem et opholdskrav.

Vi har i vedlagte notat beskrevet opholdskravet og dets konsekvenser, de direkte som indirekte, nærmere. Vi ønsker hermed at kalde til refleksion og genovervejelse af det nye opholdskrav.

Vi drøfter selvfølgelig gerne sagen med ministeren.

Med venlig hilsen

Torben Poulsen
Formand

Verner Sand Kirk
Direktør